

Virzoties uz vienotu priekšstatu par arodmācības nākotni

GEFÖRDERT VOM

Bundesministerium
für Bildung
und Forschung

btw

Unternehmen für Bildung.

Virzība uz vienotu priekšstatu par arodmācības nākotni

Uzmanības centrā: prasmju apguve un kapacitātes stiprināšana

Valdības lobījs un sabiedroto meklēšana

Priekšnoteikumu radīšana kvalitatīvai arodmācībai

Arodmācības sistēmas rīku un elementu radīšana

Labas prakses apguve

Arodmācības uzraudzība un vadība: arodbiedrību viedoklis

Labas sistēmas pārraudzības prakses identificēšana

Aktīva labas sistēmas pārraudzības prakses atbalstīšana

1. Fona informācija – arodmācības pamatelementi

Labas arodmācību sistēmas priekšnoteikumi:

- Sistemātiska, ilglaicīga apmācība darba vietā un mācību iestādē. Māceklim ir līgumattiecības ar darba devēju un viņš saņem samaksu (algu vai stipendiju).
- Darba devējs uzņemas atbildību nodrošināt māceklim sistemātisku apmācību (saskaņā ar minimāliem standartiem) reālā darba vidē (darbs pieredzējuša darbinieka uzraudzībā ar modernu aprīkojumu u.t.t.), tādējādi iemācot viņam konkrētas prasmes.
- Balstās uz valsts (valdība, arodskolas) un privātā sektora vienlīdzīgu partnerību. Sociālo partneru (arodbiedrību un darba devēju) obligātā iesaiste nodrošina augstu reputāciju.
- Arodmācību sistēmas vadībā bez saistošiem standartiem neiztikt.

1. Fona informācija – arodmācības pamatelementi

- Skaidrs tiesiskais pamats: normatīvie akti un/vai koplīgumi.
- Vadība un uzraudzība sociālo partneru (arodbiedrību un darba devēju), kā arī valsts iestāžu un arodskolu rokās.
- Pieejamas plašs arodu klāsts, tādējādi piedāvājot iespējas darba tirgū vīriešiem un sievietēm.
- Nodrošināts pienācīgs finansējums, ar taisnīgu nastu sadali darba devēju un valsts starpā.
- Mācekļi paraksta rakstveida līgumu, kas garantē arī samaksu par darbu.
- Uzsvērts praktisko mācību komponents; līdzsvars starp mācībām darba vietā un arodskolā.

1. Fona informācija – arodmācības pamatelementi

- Neatkarīga eksaminācijas komisija, ko veido dažādu pušu pārstāvji (eksaminētāji), un kuras izsniegtie diplomi tiek atzīti visā valstī.
- Mobilitātes veicināšana – iespēja daļu praktiskās apmācības iziet kādā citā Eiropas valstī.

1. Fona informācija – *Unions4VET*

Unions4VET projektu divu gadu garumā finansē Vācijas Federālā Izglītības un pētniecības ministrija. Tajā piedalās arodbiedrības no sešām Eiropas valstīm, lai veicinātu tīklošanos un vienota priekšstata izveidi par kvalitatīvu arodmācību visā Eiropā.

Partnervalstis ir Vācija, Grieķija, Itālija, Latvija, Portugāle un Slovākija. Projektu koordinē Vācijas Arodbiedrību savienība (*Deutscher Gewerkschaftsbund/DGB*) sadarbībā ar *bfw – Unternehmen für Bildung*.

GEFÖRDERT VOM

2. Mērķi

- Aktīva sociālo partneru iesaiste esošos un plānotos sadarbības projektos profesionālās izglītības jomā un apmācības Vācijas Federālās Izglītības un zinātnes ministrijas pārraudzībā.
- Ciešāka Eiropas arodbiedrību sadarbība, lai izstrādātu skaidru, vienotu nostāju Eiropas profesionālās izglītības jautājumos.
- Dialogs starp profesionālās izglītības sistēmā iesaistītajām pusēm, lai vienotos par minimāliem kvalitātes standartiem un padarītu profesionālo izglītību pievilcīgāku.
- Pastāvīgi uzlabot mācībspēku, arodbiedrību un darba devēju pārstāvju prasmes.
- Labākās prakses apmaiņa, pilotprojektu izstrāde un īstenošana, kopīga pieredzes izvērtēšana darbnīcās.
- Rezultātu apspriešana kopīgos pasākumos un sabiedriskās attiecības.

3. Pieeja

- Projekts tapis, lai veicinātu ilgtspējīgu sadarbību ar arodbiedrībām un partnerorganizācijām Portugālē, Itālijā, Grieķijā, Slovākijā un Latvijā profesionālās izglītības (arodmācības) jomā.
- Sadarbība profesionālās izglītības jomā un integrācija, izmantojot dialogu.
- Aktīva sociālo partneru iesaiste esošās un plānotās profesionālās izglītības sadarbības programmās.
- Sadarbības stiprināšana ar arodbiedrībām, kā arī tīklošanās ar citām iespējamām partnerorganizācijām citās Eiropas valstīs.
- Uzlabojumi teorētiskajā un praktiskajā mācību procesā, lai vienotos par profesionālās izglītības minimālajiem standartiem un kvalitātes mērauklām.

4. Īstenošana – arodbiedrību tīklošanās

- Dialogs par profesionālo izglītību (arodmācību) ar arodbiedrībām un partnerorganizācijām citās Eiropas valstīs.
- Profesionālās izglītības (arodmācības) ekspertu identificēšana un tīklošanās ar arodbiedrību sadarbības partneriem.
- Vācu ekspertu identificēšana profesionālās izglītības (arodmācības) semināru rīkošanai Itālijā, Grieķijā, Latvijā, Slovākijā un Portugālē (arodbiedrības, darba devēji, kameras).
- Sadarbības tīklu izveide un atbalsts.
- Vajadzību apkopošana un iespējamu nākotnes pilotprojektu iezīmēšana.
- Semināru plānošana.

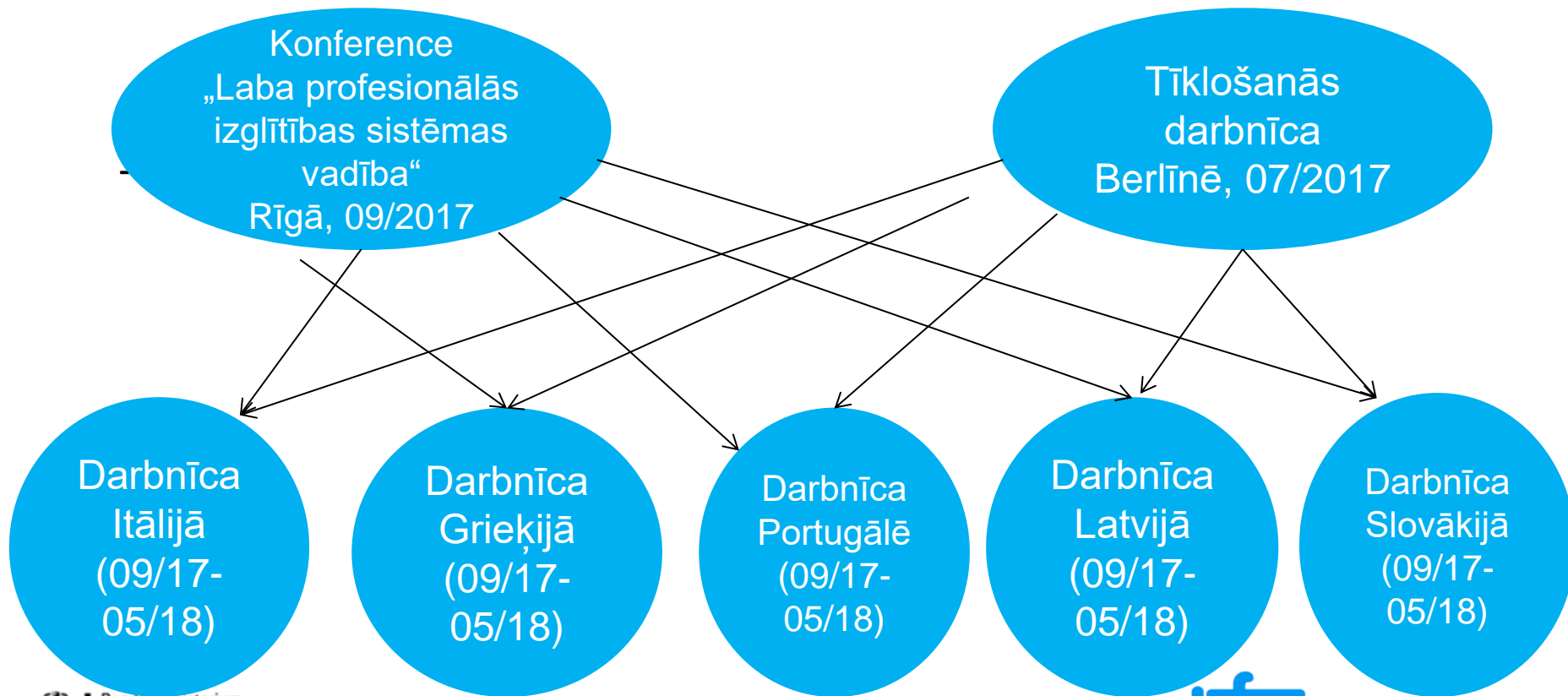
4. Īstenošana – arodmācības sistēmas elementu un rīku radīšana

- Minimālie standarti: arodprakses ilgums, sadarbības vieta, mācekļu juridiskais statuss, kvalitāte, mācībspēki uzņēmumos, arodprakse kā pamats profesionālās izglītības turpināšanai.
- Arodmācību sistēmas vadība: normatīvā bāze un plānošanas procesi, sociālo partneru iesaiste, arodskolas un zinātne, dialogs par profesionālo izglītību nacionālā, reģionālā un lokālā līmenī, kā arī nozarē.
- "Train-the-Trainer": mācībmoduļu izstrāde un īstenošana.
- Īpašu mācībmoduļu izstrāde arodprakses vadītājiem un mentoriem uzņēmumos. Semināri Itālijā un Grieķijā.

5. Profesionālās izglītības sistēmas vadība: arodbiedrību viedoklis

- Sociālajiem partneriem (arodbiedrībām un darba devēju asociācijām) ir izšķiroša nozīme veiksmīgas arodmācības sistēmas izveidē un vadībā.
- Darba devēju iesaiste ir nepieciešama, lai nodrošinātu, ka arodmācības piedāvājums atbilst esošām un gaidāmām darba tirgus vajadzībām, kā arī, lai mācekļiem būtu pieejams iespējami plašāks prakses vietu piedāvājums. Arodbiedrības gādā, lai būtu pieejams plašs arodmācības programmu klāsts, kas atbilst jauniešu esošām un turpmākām vajadzībām darba tirgū.
- Turklāt arodbiedrību pārstāvji sniedz atbalstu mācekļiem darba vietās. Sociālo partneru sadarbība dažādos līmeņos veicina sistēmas stabilitāti un iesaistīto pušu apņēmību, tādējādi vairojot arodmācību pievilcību jauniem cilvēkiem (un viņu vecākiem).

Atbalsts labas profesionālās izglītības vadības sistēmas izstrādei

Kontakt:

Hanss Ulrihs Nordhauss (*Hans Ulrich Nordhaus*)

Deutscher Gewerkschaftsbund/DGB (Vācijas Arodbiedrību savienība)

Tālrs.: 0049 - 30 - 24060 - 382

E-pasts: ulrich.nordhaus@dgb.de

Dr. Monika Štrikere (Dr. Monika Stricker)

bfw - Unternehmen für Bildung

Tālrs.: 0049 - 2104 – 499-154

E-pasts: stricker.monika@bfw.de

GEFÖRDERT VOM

Bundesministerium
für Bildung
und Forschung